

FLYTÆLLING AF VILDRENER

I

3 BYNÆRE VANDKRAFTOMRADER

MARTS 1982

HENNING THING

VILDTBIOLOGISK STATION

KALØ, 8410 RØNDE.

RENSDYRTÆLLING I TRE BYNÆRE VANDKRAFTOMRÅDER, MARTS 1982.

I henhold til aftale indgået mellem Grønlands Fiskeri - undersøgelser og Vildtbiologisk Station blev der foretaget en optælling af vildrenbestandene i et nærmere angivet område i Sisimiut, Nuuk og Paamiut kommune i marts måned 1982.

Dette arbejde blev udført som en integreret del af Vildtbiologisk Stations mere omfattende periodevise rensdyrtælling fra Nagssutôq i nord til Pâmiut i syd i tidsrummet 17/3 - 29/3 1982. Der blev anvendt et højvinget to-motorers fly af typen Britten Norman Islander BN2A med en navigatør og to observatører (en til hver side). Optællingen foregik i højder af 50-200 m over terræn.

Den anvendte metode var en modificeret "stratified random sampling". Topografi, dyrenes fordeling samt områdernes størrelse dikterer valg af metoder, men samtidigt med anvendelse af en realiserbar optællingsmetode mister man desværre også muligheden for at beregne statistiske parametre, f.eks. usikkerhedsangivelser på slutresultatet.

De opgivne totaltal for de tre bestande er konservative estimater, som i overensstemmelse med lokalkendskab og erfaringer med bestandene, antages at være en realistisk vurdering på baggrund af de observerede dyrs antal og fordeling.

SISIMIUT KOMMUNE

Bassinområde Taserssuaq:

Denne søs afvandingsområde karakteriseres ved høje fjelde og store flade højtliggende sletter med en meget ringe vegetation. Fra tidligere års feltarbejde vides, at rensdyrenes antal her om sommeren og efteråret er beskedent. En begrænset renjagt foregår med Taserssuaq som udgangspunkt.

Der blev fløjet i området 18/3, 20/3 og 29/3. De første to flyvninger blev afbrudt kort efter ankomst til området på grund af lokalt dårligt vejr med snebyger og lave skyer (18/3) og stærkt turbulente vinde (20/3). Vejr og observationsforhold 29/3 var optimale.

Der var 90-100% snedække i bassinområdet, og hvor rensdyrspor/kratere forekom, var de meget lette at se. Imidlertid blev der kun observeret tre rensdyr i området (to ved Itivnīnguaq i vestenden ved kraftværkets placering og ét dyr i områdets østligste hjørne). Desuden sås der enkelte spot i dalene lige nord for Igánâq og Mitdlûtigssalik.

Når topografi samt snelagets udbredelse og åbenbare dybde tages i betragtning, må de yderst sparsomme observationer af dyr givetvis afspejle, at vinterbestanden i dette område kun tæller ganske få rensdyr. Man må dog henlede opmærksomheden på, at kommende vintre med væsentlig mindre snedække i denne egn evt. kan betyde en større rensdyrtæthed mellem november og april i dette område.

Imidlertid udgør disse dyr en del af hele Sisimiutbestanden. Denne vildrenbestand har nordgrænse ved Ndr. Isortoq og sydgrænse ved Sukkertoppen Isblink og har nu (1. april 1982) en størrelse af 3000 dyr. I samme område skønnes der at have været omkring 30.000 rensdyr i 1970. Således som udviklingen har været de sidste 12 år, må det forventes, at bestanden vil aftage yderligere igennem 1980'erne.

NUUK KOMMUNE

Bassinområde Kangerdluarssungûp taserssua:

Dette område kan kendetegnes ved, at store dele består af fjeldpartier i højder, som udelukker forekomst af væsentlige rensdyrhabitater. Afvandringsområdet er delt i to landskabsmæssigt forskellige dele, nemlig :

A) en vestlig del rækkende ind til søens nuværende afløb og B) en østlig del herfra og ind til indlandsisens rand.

Sidstnævnte del har et væsentlig mindre kuperet terræn med færre søer samt større og mere åbne dale end det vestlige område. De isnære indlandsegne giver et umiskendeligt indtryk af at være ret nedbørsfattige. De har derfor sandsynligvis normalt et ringe snedække i vintermånederne.

Der blev fløjet i området 22/3, 25/3 og 27/3. Observationsforholdene var optimale på de to første ture, medens der var skybase i 800 m.o.h. og begrænset sigt på den tredje flyvning.

Snelaget var dybt og 100% dækkende i den vestlige del(A), medens det var tyndt og 20-30% dækkende i den østlige del(B).

Der var helt tydeligt kun få rensdyr i bassinområdets vestlige halvdel, medens der i modsætning hertil var en overordentlig stor tæthed af dyr øst for søen. Det var karakteristisk, at renerne forekom i væsentlig større flokke end i andre områder (op til 52 dyr/flok). Gennemsnitlig flokstørrelse var 8.5 dyr sammenholdt med 3-4 dyr/flok i alle andre bestande.

Hele bestandens område er på 6300 km² mellem Ameralik/Ameragdla fjorden i nord og Sermilik fjorden/Sermeq i syd, men som nævnt synes langt hovedparten af dyrene

at koncentrere sig i områdets nordøstligste hjørne. Bestandsstørrelsen er pr. 1. april 1982 udregnet til 1500 dyr.

Områdets beliggenhed gør, at der med båd er relativ hurtig og let adgang fra Nuuk til rensdyrterrænerne i efteråret, og det er vigtigt at erindre om, at der igennem adskillige år er foregået en ikke ubetydelig jagt i dette områdes østlige del.

Disse egne er tilsyneladende endnu af temmelig god kvalitet med hensyn til foderudbud til dyrene, idet både nedlagte dyr på efterårsjagten samt mange af de observerede dyr havde stor kropsfylde og var i god kondition.

PAAMIUT KOMMUNE

Bassinområdet øst for Qagssit:

Det område, som blev undersøgt, dækker flere mindre vandkraftbassiner. Området er beliggende i kommunens nuværende udlagte rensdyrreservat.

Strørstedelen af området er over 500 m.o.h., men der findes ingen utilgængelige fjeldpartier. Nedbøren er året rundt rigelig, og snedækket må siges at være total, omend kraftige vinde har sørget for en omfordeling således at højereliggende fjeldpartier fretrådte $\frac{1}{2}$ snedækkede, medens sneen var dyb i dalene.

Tidligere udført feltarbejde om sommeren har vist, at området er overordentligt frodigt, - især er der fine lichenheder, og området er utvivlsomt et potentilet rensdyrterræn.

Der blev fløjet i området 23/3. Vejr og observationsforhold var de bedst mulige. På grund af den lange afstand til nærmeste lufthavn (Nuuk) måtte selve tællingen i dette område begrænses til ca. 1½ time. Der blev i bassinområdet ikke observeret nogle rensdyr. Et enkelt sæt rensdyrspor sås dog nordøst for Aorngo (punkt 670).

Der er ganske givet enkelte vildrener indenfor bassinområdet, men så få, at det ingen praktisk betydning vil få. Imidlertid kan dette forhold meget vel ændre sig i de kommende år, idet placeringen af kommunens rensdyrreservat netop er flyttet fra at dække landet mellem Qagssit fjorden/Nunatarssuaq elven og Kangârssûp taserssua til nu at inkludere landet syd herfor og ned til Sermilik fjorden. Formålet hermed har været at søge at udvide renbestanden i kommunens nordlige halvdel.

Den nuværende optælling i distriktet samt vore tidligere undersøgelser viser, at bestanden i disse år er meget lille og næppe tæller mere omkring 200 individer. Disse holder hoversagelig til i landet omkring søen Kangârssûp taserssua.

Området mellem Frederikshåb Isblink og Kvanefjorden skønnes imidlertid at kunne bære op til 3000 dyr, så med hensyn til vegetationen og fødereserverne er der gode muligheder for en meget kraftig stigning i antallet af vildrener i dette distrikt. Bassinområdets beliggenhed vil gøre det til et naturligt tilholdssted for en del af disse rensdyr i tilfælde af en sådan bestandsvækst.

Kalce, 27. maj 1982

Hemingthning

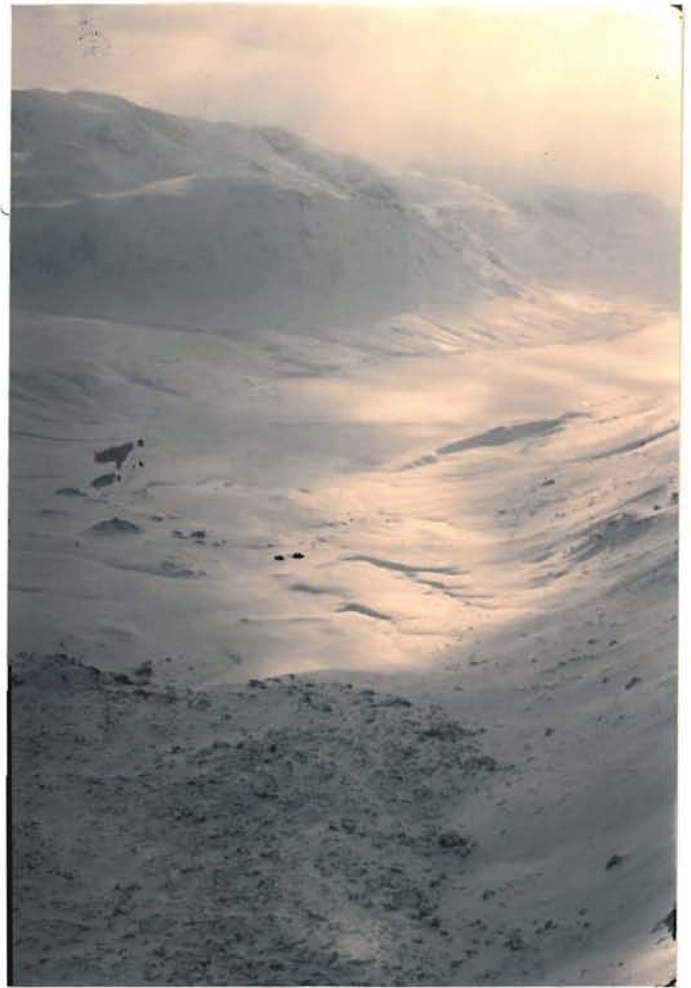

1.1 UDSIGT IND MOD KRAFTVÆRKETS PLACERING VED ITIVNINGUAQ'S SYDVESTLIGE ENDE, SET FRA FJORDEN KANGERDLUARSSUK UNGATDLEQ.

1.2 TASERSSUAQ'S NUVÆRENDE UDLØB, KUGSSUAQ, SET MOD SYDØST FRA ISORTUARSSUK.

- 1.3 UDSIGT GENNEM DALEN
ALANGORSSUAQ MOD
VEST, SØEN ISORTUARS
SUUP TASIA SES I
BAGGRUNDEN,

- 1.4 UDSIGT MOD TASERSSUAQ'S SYDØSTLIGE DEL, TIL VENSTRE
PISIGSARFIK (PUNKT 1041), I BAGGRUNDEN IVNAJUAGTOQ
(PUNKT 1066).

1.5 TASERSSUAQ SET MOD NORDVEST FRA IVNAJUAGTOQ,

1.6 LANDSKAB I 1100-1300 M HØJDE VED QAQAPALAT,
SET MOD SYDVEST,

1.7 LANDSKABET I ØSTLIGSTE ENDE AF AFVANDINGSOMRÅDET,
TIL VENSTRE TASERQAP SARQA (PUNKT 940), SET MOD
VEST,

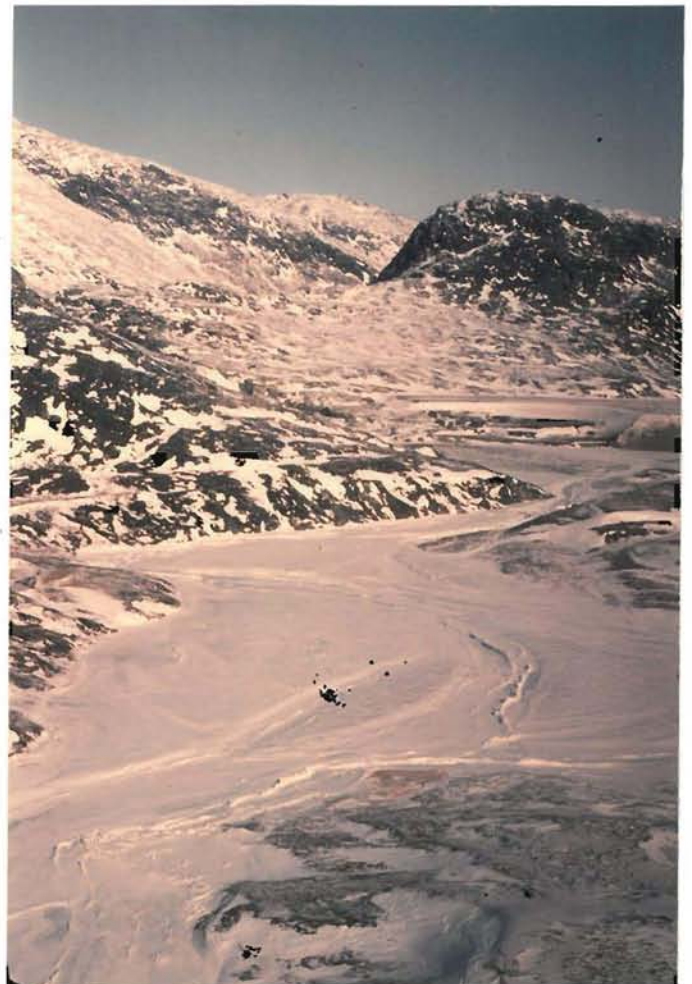

1.8 LANDSKABET SYD FOR NATSAP KANGILIA, SET MOD SYDVEST,

- 2.1 BUNDEN AF BUKSEFJORDEN SET MOD NORDØST,
KRAFTVÆRKETS PLACERING I DALEN,

- 2.2 NÆRBILLEDE AF DALEN,
HVOR VÆRKET TÆNKES
PLACERET, SET MOD
NORDØST,

2.3 UDSIGT FRA KRAFT-
VÆRKDALEN MOD SYD-
VEST OVER BUKSEFJOR-
DENS INDERSTE DELÆ

2.4 NÆRBILLEDE AF LANDSKABET VED EQALUIT'S UDLØB I
BUKSEFJORDENS ØSTLIGSTE DEL. SET MOD SYDVEST.

2.5 BASSINSØEN SET FRA DET FREMTIDIGE UDLØB OG IND MOD ØST.

2.6 LANDSKAB UMIDDELBART
NORDØST FOR BASSINSØ.
NUVÆRENDE AFLØB SES.

2.7 LANDSKABET VED BASSINSØENS NORDØSTENDE. NUVÆRENDE AFLØB MØDES MED AFLØBET FRA ISORTUARSUK, SET MOD VEST.

2.8 LANDSKABET SYD FOR KANGAUSSARSSUAQ NORDØST FOR BASSINSØEN,

2.9 RENS DYRFLOK PÅ 52 INDIVIDDER SET SYD FOR PINGORSSUAQ
ØST FOR BASSINSØEN.

3.1 VANDKRAFTBASSIN G SET MOD SYD.

3.2 VANDKRAFTBASSINETS
VESTLIGSTE DEL SET
MOD SYDØST.

3.3 BASSINSØEN SET MOD ØST, KRAFTVÆRKETS PLACERING HELT I FORGRUNDEN.

3.4 VANDKRAFTBASSINETS ØSTLIGE KANT SET MOD N-NØ.

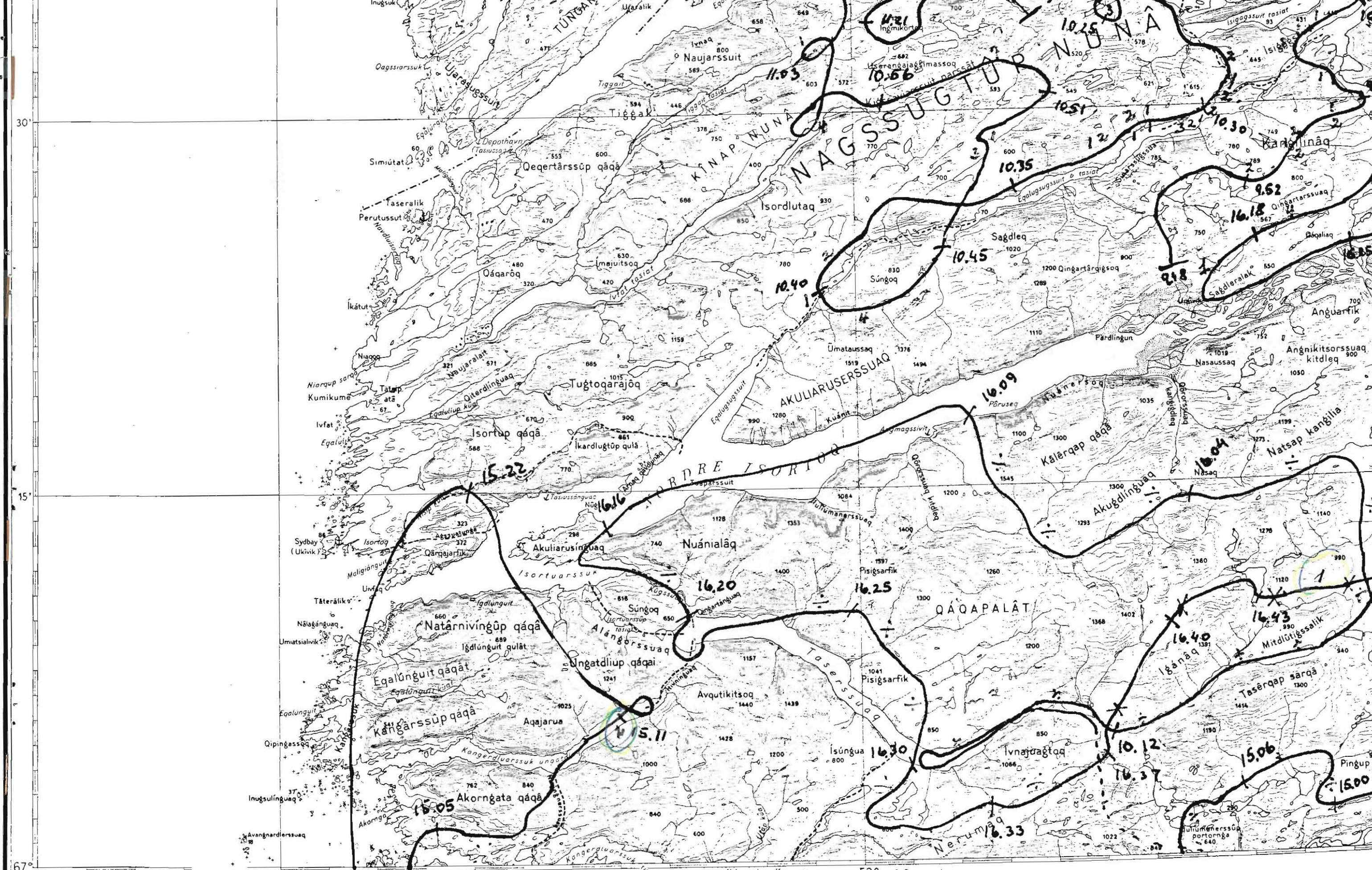
3.5 VANDKRAFTBASSINET'S
ØSTLIGE DEL SET
MOD NORD,

3.6 UDSIGT MOD VEST
MIDT GENNEM BAS-
SINOMRÅDET,

3.7 UDSIGT MOD VEST NORD FOR KRAFTVÆRKETS PLACERING.

Qagssit 54° Holstensborg Kommune 53° v. Greenwich

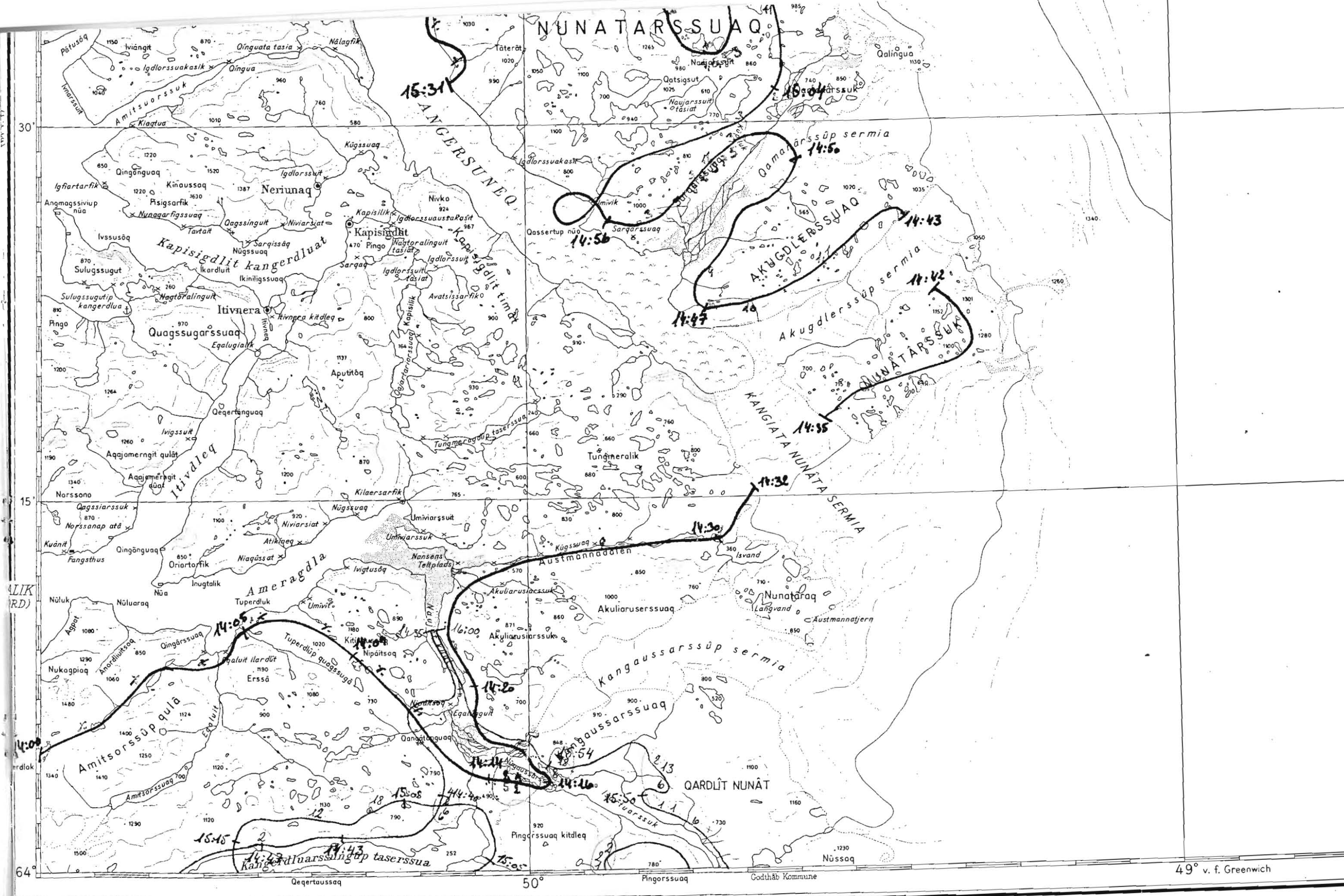
(66 V.1)

1:250 000

Compilation scale 1:200 000 on oblique photography 1936.
 Planimetric detail revision on vertical photography.
 Names, populated places and other details 1950.
 A few essential corrections 1973

Udtegnit i 1:200 000 på gr...
 Lineær revision på...
 Navne, bebyggelse og andre...

Trykt ved Geo...
 1:21

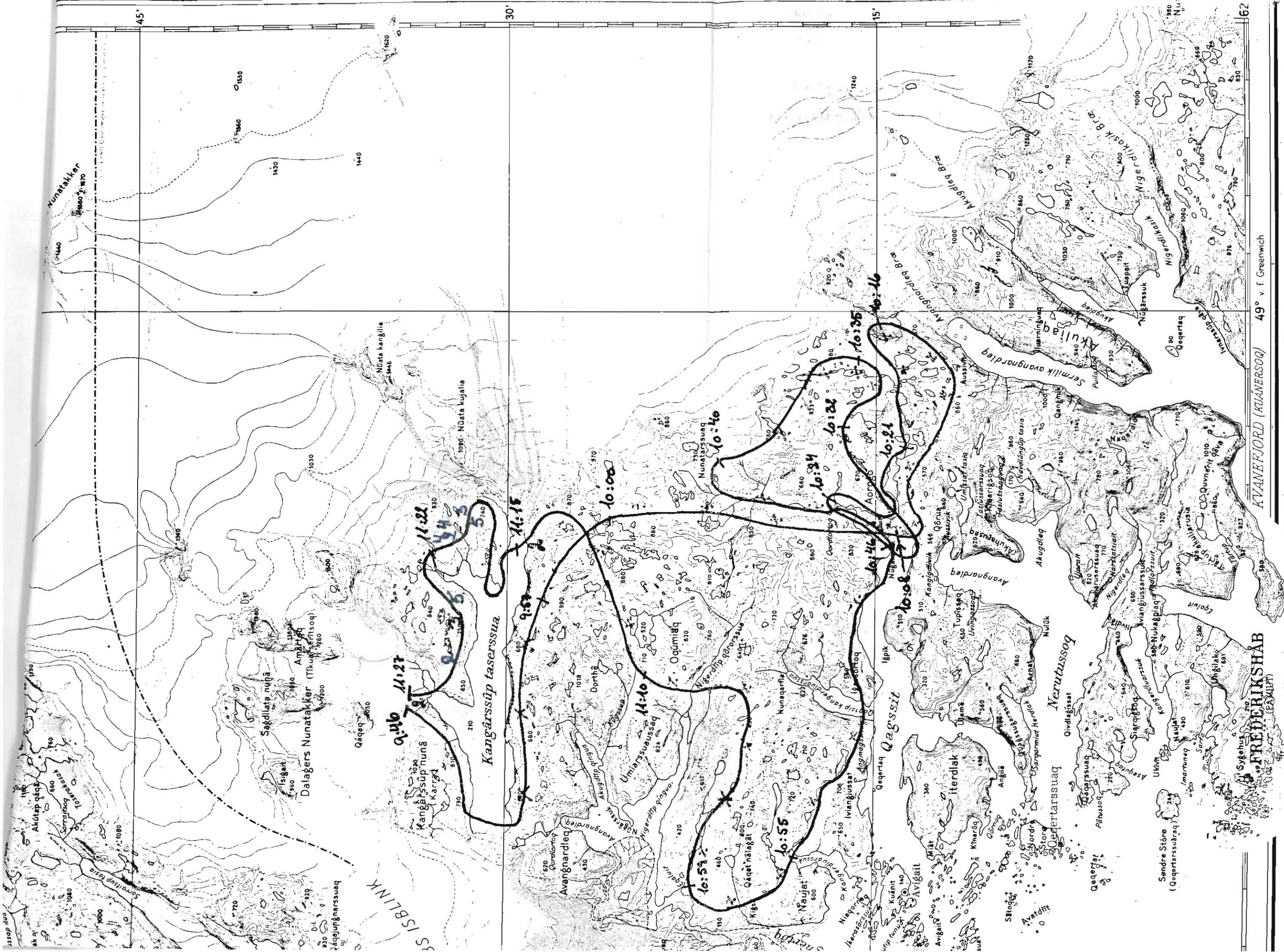
49° v. f. Greenwich

(63 V. 2)

1:250 000

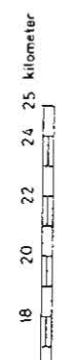
Compilation scale 1:200 000 on oblique photography 1936-38.
 Planimetric detail revision on vertical photography.
 Names, populated places and other details 1951.
 Corrections 1972.
 Printed by Geodætisk Institut, Copenhagen 1978.
 2.1.2. Copyright.

Udtegnet i 1:200 000 på grundlag af skråfotografi.
 Lineær revision på grundlag af lodret fotografi.
 Navne, bebyggelse og andre topografiske detaljer 1951.
 Rettelser 1972.
 Udgivet af Geodætisk Institut, København 1978.
 2.1.2. Copyright.

(61 V. 1)

1:250 000

1 inch = 3,946 statute miles

KVANEFJORD (KVANERSOO) 49° v. Greenwich

Udtegnit 1:200 000 på grundlag af skråfotografering 1948.
 Navne, byggeelse og andre topografiske enkeltheder 1951.
 Enkelte rettelser 1973.
 Trykt ved Geodætisk Institut, København 1974.
 Copyright.